



Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 31 stycznia 2024 r.
Znak sprawy: DŻW.orz.058.1.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 455

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 455 złożoną przez Panią Poseł Annę Gembicką i Pana Posła Jarosława Sachajkę w sprawie likwidacji bezdomności psów oraz zabezpieczenia rolników przed nieuprawnionym zaborem zwierząt, przekazuję odpowiedź w zakresie zagadnień mieszczących się w ramach działalności Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (pytania 6–10), pozostawiając bez odpowiedzi pytania, których przedmiotem są kwestie znajdujące się w gestii organów samorządu terytorialnego (pytania nr 1–5).

6. *Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje rozpoczęcie prac legislacyjnych, w przedmiocie obowiązku celowego przekazywania w/w środków [z opłat od posiadania psów] na sterylizację zwierząt w celu zapobiegania bezdomności?*

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje rozpoczęcia prac legislacyjnych wprowadzających odstępstwo od zasady jednolitości materialnej budżetu (zasady niefunduszowania), zgodnie z którą nie powinno się wiązać określonych dochodów budżetowych z konkretnymi zadaniami finansowanymi z budżetu. Nie jest właściwe ingerowanie w samodzielność wydatkową gmin poprzez ograniczenie im możliwości decydowania o kierunkach rozdysponowywania środków budżetowych.

7. *Jakie jest stanowisko Pana ministra w sprawie wprowadzenia prawnego zabezpieczenia rolników przed wchodzeniem osób ze stowarzyszeń mających zapis w statutach ochronę zwierząt, uprawniając do wejścia do gospodarstwa rolnika jedynie Powiatowego Inspektora Weterynarii?*

Odpowiadając na powyższe pytanie należy w pierwszej kolejności wyjaśnić, że przedstawiciele organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt nie posiadają uprawnień kontrolnych i nie przysługuje im prawo wejścia na teren prywatny bez zgody właściciela. W tym kontekście, prawnym zabezpieczeniem prawa rolników do decydowania o tym, kto może przebywać na ich posesji jest art. 193 Kodeksu karnego¹⁾ stanowiący, że: „Kto wdziera się do cudzego domu, mieszkania, lokalu, pomieszczenia albo ogrodzonego terenu albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej miejsca takiego nie opuszcza, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.

Przestępstwo naruszenia miru domowego jest występkiem ściganym z oskarżenia publicznego na wniosek pokrzywdzonego.

8. *Jakie jest stanowisko Pana Ministra odnośnie ustawowego zwolnienia z opłaty za posiadanie psa osób, które wysterylizują swoje zwierzę?*

Rozumiejąc intencje jakie stoją za propozycją wprowadzenia do krajowego prawodawstwa takiej regulacji, zwracam uwagę, że jej dającym się przewidzieć skutkiem będzie poddawanie zwierząt zabiegom chirurgicznym wyłącznie z motywów finansowych, tj. w celu uniknięcia przez ich właścicieli wprowadzonej na terenie gminy opłaty od posiadania psów. Mając także na względzie, że samorządy mają prawo do samodzielnego wprowadzenia proponowanego w pytaniu Państwa Posłów zwolnienia, w drodze uchwały rady gminy, nie dostrzegam obecnie argumentów przemawiających za rozszerzaniem ustawowego katalogu zwolnień przedmiotowych od opłat lokalnych.

9. *Czy Pan Minister przewiduje program sterylizacji psów w celu likwidacji ich bezdomności?*

Plan sterylizacji lub kastracji psów jest jednym z fakultatywnych elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, którego coroczne określenie jest obowiązkiem rad gmin. Zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy bowiem do zadań własnych gmin.

Projekt programu przygotowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta), przekazując go następnie do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy, dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy. Uwzględnienie w tych programach planów sterylizacji lub kastracji zwierząt uzależnione jest przede wszystkim możliwościami finansowymi danej gminy – koszty realizacji programu ponosi bowiem gmina. Ustawa nie przewiduje udziału Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w pracach nad kształtem gminnych programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W tym miejscu, nawiązując do pytań Państwa Posłów dotyczących działalności organów samorządu terytorialnego (pytanie nr 1 i 2) należy wyjaśnić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie gromadzi, a tym samym nie posiada danych o kosztach ponoszonych przez poszczególne samorzady na realizację programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Możliwe jest wyłącznie przedstawienie informacji uzyskanych przez Ministerstwo podczas posiedzenia Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 17 stycznia 2020 r., zgodnie z którymi na realizację programów zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie gminy wydały łącznie:

- 1) 125 861 730 zł w 2012 r.;
- 2) 147 230 120 zł w 2013 r.;
- 3) 155 040 900 zł w 2014 r.;
- 4) 140 364 420 zł w 2015 r.;
- 5) 179 707 610 zł w 2016 r.;
- 6) 193 143 260 zł w 2017 r.;
- 7) 209 087 920 zł w 2018 r.;
- 8) 227 686 380 zł w 2019 r.

10. *Czy Pan Minister przewiduje stworzenie publicznej bazy czipów psów w celu łatwiejszego odnajdywania zagubionych zwierząt oraz radykalnego ograniczenia ich bezdomności*

7 grudnia 2023 r. Komisja Europejska opublikowała propozycję nowego rozporządzenia dotyczącego dobrostanu psów i kotów i ich identyfikowalności. Projekt ten stanowi

częściową realizację przez Komisję Europejską zobowiązania do przeprowadzenia przeglądu przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt w ramach strategii „od pola do stołu” przyjętej przez Komisję w dniu 20 maja 2020 r. Projekt ten, obok propozycji przepisów mających na celu ustanowienie jednolitych, minimalnych standardów w zakresie dobrostanu psów i kotów utrzymywanych przez hodowców, sprzedawców, sklepy zoologiczne i schroniska dla zwierząt, wprowadza obowiązek oznakowania wszystkich psów i kotów podskórnym transponderem. Państwa członkowskie będą zobowiązane do utworzenia krajowej bazy danych oznakowanych psów i kotów, która powinna być interoperacyjna z bazami danych innych państw członkowskich.

W przypadku wejścia w życie tego rozporządzenia Polska będzie zobligowana do ustanowienia przepisów wykonujących to rozporządzenie oraz do stosowania zawartych w nim rozwiązań, w tym w zakresie obowiązkowego oznakowania psów i kotów oraz utworzenia krajowej bazy danych oznakowanych zwierząt.

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów